

Yrkisskúlarir

í Klakksvík, Fuglafirði, Tórshavn og Vági hövdu 30/8—1/9 á fyrsta sinni í Føroyum stevnu saman í Tórshavn at leggja lærarum lag á kennsluháttir og unglingavenju. Spell at Tvøroyrar skúli, ið er elstur, ikki var umboðaður.

Til hesa stevnu hövdu undan-gongumennirnir Johan Ziska úr Tórshavn og Johan Rasmussen úr Klakksvík verið so hepnir at fáa hr. Thorarensen úr Keypmannahavn, umsjónarmann yrkisskúla ríkisins, hugsjónarmann, ið hugfangaði hvønn einstakan av teim 22 iuttakandi frá fyrstu løtu.

Hr. Thorarensen segði frá teim ymsu greinum yrkisskúla-anna og har fremst av øllum tekning og at lesa ella týða tekningar sum arbeiðsgrundarlag, eisini greiddi hann frá tilfarslæruni, sum í kappingini millum tjóða nú á dögum ikki má tróta, men tá hetta evni er so stórt, mugu lærarar vekja hug unglinganna at søkja sær serkunnleika hvør í sínum yrki. — Her hevur fyriseti í Keypmannahavn givið út bókarúgvu um tilfar til so at siga hvørt handaverk, upp kann roknast. Hesar bókurnar eru skrivaðar so merkiliga, at hvør tann, ið við áhuga fer til lesnaðin, fær greitt svar uppá tað, honum tórvar.

Men hr. Thorarensen helt fram, at yrkisskúlin átti eisini at vera unglingaskúli og átti tí móðurmálið at hava rúmligan sessin, kennt sum tað livandi orðið, sum lykilin, ið læsar tær dyrnar upp, ið leiða unglingin inn til samfelagið við tess margfaldu spurningum bæði til gott og illt, lagaliga geva honum

hylling á menta- og samfelagsmálum, við skynsemi vekja ábyrgdarkennslu hansara so hann í sjálvum sær kennir, at eisini hann er lið í tí áliti, sum er einasta hafti hitt frælsa mannfelagið toli. — Hr. Thorarensen helt fram: „Kundskab er meget, men kærlighed alt“.

Tað veri!

Á blaðfundj seinni greiddi fyristjóðumaður Johan Ziska frá: Skúlin í Tórshavn er 16 ár og var seinasta vetur vitjaður av 101 næmingum í ymsum yrkjum, herav smiðir er størsti flokkur. Næmingatalið kann væntast nógv størri, men plástrótið er so nívandi, at tann skúli, ætlaður hevur verið at byggja í fleiri ár, má koma nú, og um hann er at siga:

Tekningar liggja fyri, — eitt landsprýði —, kostnaðarætlan er gjørd, okkurt um 140.000 kr. eru tókar, útvegaðar av býráð og vælvildarmonnum skúlans, ríkið letur annað slíkt móti rentu, og skúlin lænar nakað, býráðið vil lata grundókið 1600 m².

— Um hesi ætlaðu skúlahús er nógv forvitnisligt at siga frá, men plástrót í blaðnum forðar hesum enn, bert so mikið skal verða sagt aftrat: Føroya Løgting hevur higartil einans hugt at, nú má Tingið taka sær um reiggj og rætta hesa likasælu og taka lut í byggikostnaðinum so tað munar, so mikið meira sum at á tí nýggja skúlanum er skrásettur 5 mánaða dagsskúli fyri avbygðanæmingar, sum í heimbygð sínari ikki kunnu fáa teoretiskan yrkiskunnleika. x.

Kom av misgávum ikki við í seinasta blað.

80 ár

Hósdagin 7. sept. fylti Just Justesen Viðareidi, 80 ár.

Sært tú henda kvikliga, blíðoygda og lættsinta mannin við sínum reysta hövðsburði, so finnur tú aldri uppá at siga, at hann er komin til »kampens ár«. Sjálvt um útsjóndin lýgur, so er tað tó sætt, at árinu eru so mong.

Við so mongum árum á baki er eisini ein livssøga skrivað, og sjálvt um silvur og gull og annar fimleiki ikki er hennara eyðkenni, er hon tó so sermerkt føroysk, at Júst við æru kann bera heiðursnavnið; ein góður, gamal Føroyingur. Alt hansara liv er róftt til björgini, brattar líðir og havið í ódn og loyn.

Djarvari og fermari bjargamaður hevur vallað verið og

fáur, kanska eingin, verður at gera honum tað eftir, ið hann so reyðliga hevur gjørt í björgum og á brattlendi.

Sum útróðrarmaður ein hend-ingur, og harvið er longu sagt, at Júst mangan ringan hevur farið, ja, mangar av hansara bátsferðum, eru rein roynis-brøgd. Í hansara bestu árum hövdu teir ikki motorar at líta á, men einans eins egnu likam-ligu orku, ið saman við dirvi og fimleika kundj gera undirverk-ir.

Áhugavert er at hoyra Jústa siga frá hendingum á sjógv og landi. Sum frásøgumaður er hann ein hendingur. Orð tróta honum aldri. Við sínum serligu evnum at bera tey fram, verður alt fullkomið og skilagott.

Ein so andliga vakín maður sum Júst er sjálvandi socialistur; men uppvandur í kvikleika og knøppum tókum er hann

ótolin — heldur tað ganga ov-seint fram til fullkomnan sosia-listiskan sigur.

Ognarleysur, uppaldur í jarðardrottarinna vælmaktsdögum, hevur hann lært samfelagsins órættvísi móti sínum íbúgvum at kenna. Hann hevur sæð hin ognarleysa rættleyst verða trælkaðan undir einavaldsböndrum og donskum prestvaldi, ið ikki minst hevur ment hansara rættvísiskenslur at ásanna neð-turvuleikan av einum socialistiskum rettssamfelagi.

Sum einum av Føroya mætu synum, senda vit tær okkara bestu vinarheilsur á 80-ára degnum, og ynskja tær eitt vakurt blítt og eydnuríkt livskvöld.

Við kvøðu javnaðarmanna.

Víll.

Kostskúli

Sum frásagt her í blaðnum havur herra Richard Long, lærari lagt spurningin um kostskúla í Tórshavn fyri Tingið.

Hetta er gamalt javnaðarmannamál, men við hesum, sum so mongum øðrum málum, ið javnaðarmenn hava reist á Tingi fyri at hjálpa teimum penningaliga veiku í samfelaginum, hevur tað ferð eftir ferð verið felt av afturhaldinum. Um enn hart, kalt og hjartalyst, so tó tann ramasti verunleiki.

Sovorðna lagnu hava mong javnaðarmannamál ligið, men teir hava ikki helma í fyrr enn afturhaldið at enda - bangnir fyri fólksins dómi - hevur givið eftir og gingið við til at framja málið.

Vónandi verður kostskúlamálið framt, tí sum nú er hava ein-ans ríkmannabørn hövið til at søkja sær kunnleika við landsins hægri skúlar. Fátækra-

mannabørn eru fullkomuliga útiðst undir tí núverandi skipanini. Kostnaðurin av at hava eitt barn gangandi í hægri skúla í Havn er so høgur, at hjá flestu arbeiðs- og fiskimonnum krevja fleiri ársvinnur fyri at gjalda læruna.

Sum nú er, er ikki ov nógv sagt, at landsins hægri skúlar einans eru fyri ein serstakan klassa — ríkfólkið.

Hövdu javnaðarmenn átt ein meiraluta á Tingi, vildi hesin spurningurin langt síðan verið loystur, og hvørt arbeiðs- og fiskimannabarn við hugi og evnum haft möguleikar at søkt sær kunnleika við landsins hægri skúlar.

Javnaðarmenn, hvørs hövuds-uppgáva er at skapa tey bestu livilíkindi fyri allar landsins íbúgvur, vilja ikki helma í fyrr enn hetta týðningarmikla mál er loyst, so rættvísissólin kann skína inn í hvørt arbeiðs- og fiskimannahæim, sum á so mongum økjum ikki kenna hina livgandi frælsissólinu, ið er fjald aftanfyrir afturhaldsins myrku skuggar.

Lastvognskoyring

Anton Arge (y) Húsabrugv

Tlf. 443

Damufrakkar

Stórt úrval av vökrum damufrakkmum og konfirmatíonsfrakkmum er beint heimkomið.

Eliesar Jacobsen, tel. 21

Skipafelagið Føroyar

Telefonir 209 171 274

Tórshavn